1834. Nr. 75.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 19 SEPTEMBER.

'S GRAVENHAGE, den 15 September

Z. M. de Koning en het koninklijke gezin vergezeld, naar men verzekert, tegen den 20sten dezer weder naar het Loo.

Naar men vernoemt vertrekt Z. Exc. de generaal *de Eerens*, onlangs tot Luitenant-gouverneur-generaal van Nederlands-Indie benoemd, in de volgende maand naar Java.

— Zr. Ms. brik *de Snelheid* is in Texel binnen geweest om bevelen, en is met dezelve weder naar zee gezeild. Zr. Ms. schip *de Zeeuw* [illegible], was voor gaats gebleven. Men meldt, dat beide de bodems nog eene engelsche [illegible] in het konvooi zullen aandoen.

— Prins *Leopold* en zijne echtgenoote zijn den 12den in Brussel terug gekomen.

Eenige afgevaardigden van de Gendsche katoen-fabrieken bevinden zich weder te Brussel, om hunne belangen voortestaan. Men tracht hun thans te vreden te stellen met de beloften [illegible] vervatten [illegible] der [illegible] vergadering, van regeringswege zal worden ondersteund.

LONDEN, den 15 September.

De Minister van binnenlandsche zaken, lord *Duncannon*, bevindt zich thans in Ierland, doch men meldt nu, dat een berigt, als of hij *O'Connell* op deszelfs buitenverblijf Darrynane-abbey een bezoek zou geven (welk berigt ook te Dublin zelf bij velen geloof vond), ongegrond is. Intusschen houden de geruchten, omtrent eene onderhandsche toenadering tusschen het tegenwoordig Ministerie en dien volksmenner, stand. Deze laatste heeft een tweeden brief aan den bovengenoemden staatsman in het licht gegeven; daarin dringt hij weder aan op het benoemen van overheidspersonen in Ierland, die tot zijne partij behooren, en verzoekt hij zelfs, dat de keuze van die lieden aan hem worde overgelaten.

Aan den anderen kant heeft het groote, zoogenaamde conservative of behoudende genootschap den 9den dezer te Dublin weder eene bijeenkomst, doch geene openbare, gehouden; daarin is op nieuw bitter geklaagd over de onderdrukking der protestantsche partij, doch het blijkt niet, dat de vergadering eenigen [illegible] belangrijken uitslag gehad [illegible]

— De Cortes in P[illegible] hebben besloten, dat de [illegible] van eenen echt[illegible] voor dona *Maria* aan don *Pedro* zal worden [illegible]en.

— Op grond van bijzon[illegible]e brieven uit Parijs wil men alhier weten, dat de fransche admiraal *Rosamel* in zijne depeches van den 20sten Augustus de zaken van het Oosten nog geenszins in een gunstig daglicht voorstoeg, en zijne vrees te kennen gaf, dat de opstand in Syrie, afgesloten voor het oogenblik onderdrukt, te eenigen tijd weder zou uitbarsten. Ook zou hij geschreven hebben, dat van tijd tot tijd een fransch oorlogs-schip zich in het gezigt van den Bosphorus vertoonde, terwijl aan den anderen kant [illegible] britsche oorlogs-vaartuigen aan de Dardanellen [illegible] werden, en dat hierdoor te Constantinopel bij voortduring de gemoederen in onrust blijven; voor het oogenblik echter werd de openbare aandacht afgeleid door de verwoestingen van de pest.

PARIJS, [illegible]

In het noorden van Spanje is, zoo ver men weet, nog weinig verandering in den staat der zaken gekomen. *Rodil* bevindt zich voor zijnen persoon in de vallei van Bastan, die voormaals dom *Carlos* voor schuilplaats verstrekte, en bevestigt de vaste punten in dezelve. Hij staat derhalve in de onmiddelijke nabijheid van de fransche grenzen, van waar hij, des begerende, het noodige voor zijne troepen kan erlangen. Er moeten laatstelijk weder gevechten hebben plaats gehad; immers een gerucht, door de Carlisten verbreid, als of zij den 5den zich meester zouden hebben gemaakt van het steedje Bergara, wordt van den kant der Christinos bevestigd, doch met bijvoeging, dat zij er naderhand weder met verlies zijn uitgeslagen. Gisteren avond had het bewind berigt, dat de geheele vallei van Roncal, beoosten die van Bastan, en aan de andere zijde van een inspringend gedeelte van het fransche grondgebied, zich voor de zaak der constitutionelen zoude hebben verklaard. De monarchalen beweren, dat men op dit berigt geen vertrouwen kan stellen.

— In de zitting der Proceres van den 3den heeft de Kamer met algemeene stemmen don *Carlos* en zijne kinderen vervallen verklaard van [illegible] erfrecht op

den Spaanschen troon.

In de Kamer der Gedeputeerden heeft de liberale of liever revolutionaire geest eer toe, dan af.

— Over het geheel is het in Spanje vrij rustig, behalve in de Baskische provincien. Men beweert echter, dat de Carlisten meer en meer den moed beginnen te verliezen.

— De maarschalk *Gerard* is nog altijd ongesteld.

— Den 13 September. De gouvernements-berigten houden in, dat *Rodil* zich met *Espartero* heeft vereenigd, en dat 10den van Aseyta is vertrokken, om dom *Carlos* over de zijde van Biscaye te vervolgen, en dat *el Pastor* den 9den Villafranca met hetzelfde oogmerk heeft verlaten. Dom *Carlos* bevond zich te Orosco. *Rodil* heeft bezetting gelaten in de vallei van Bastan, alwaar men voortgaat met het bevestigen der voornaamste punten, en heeft den gouverneur van de vesting S. Sebastian doen vervangen door een zijner vertrouwelingen.

Men heeft met eene buitengewone gelegenheid berigten uit Madrid van den 6den, welker inhoud belangrijk kan worden geacht, als niet zeer geschikt, om de bewindslieden van Koning *Philips*, welke zoo gaarne in Spanje de monarchale vormen in hun geheel bewaard zagen, gerust te stellen. De Gedeputeerden hebben beraadslaagd over het teedere punt van de vrijheid der drukpers. De liberalen hebben verlangd, dat de censuur bepaaldelijk zoude worden afgeschaft; de ministerielen hebben beweerd, dat Spanje nog niet rijp was, om eene dergelijke vrijheid te gedueren; dat men eerst de regterlijke magt en de regtspleging door middel van gezworenen behoorde te regelen, en dat zulks tijd vorderde. Bij hoofdelijke omvraag hebben de Gedeputeerden met 57 tegen 56, en dus met eene meerderheid van slechts twee stemmen, besloten, *dat de censuur voortaan zoude worden afgeschaft*. Het schijnt, dat deze uitslag niet zonder invloed is gebleven op de menigte, en dat een deel der bevolking hare vreugde niet heeft ontveinsd.

— In Andalusie beginnen zich benden van Carlisten te vertoonen. Naar verschillende zijden zijn uit Madrid troepen vertrokken. Men is aldaar weinig tevreden met de operatien van *Rodil*, en men schijnt te dachten, dat dom *Carlos* zich in het gebergte van Guadarama, op de grenzen van Nieuw Castilie, zal werpen.

FRANKFORT, den 7 September.

De beijersche staatsraad *v. Kobell* en geheimraad *v. Klenze* zijn, in plaats van de heeren *v. Maurer* en *Abel*, in de eerste dagen van Augustus te Nauplii als leden van het grieksche regentschap geïnstalleerd. Deze verandering wordt als eene overwinning der partij van den graaf *v. Armansperg* beschouwd.

— De zoogenaamde Offenbacher volksprediker, *Peter Herrmann*, is thans weder op vrije voeten gelaten, onder beding en belofte, dat hij zich niet meer in het openbaar zal laten hooren.

— Den 9 September. De hervatte werkzaamheden der Duitsche Bondsvergadering schijnen met grooten ijver te worden voortgezet, en er vertrekken meermalen courriers naar Weenen en Berlijn.

— Men schrijft uit *Zwitserland*, dat de meeste Kantons-Regeringen besloten hebben veel krachtiger maatregelen, dan tot hiertoe, tegen de politieke uitgewekenen en rustverstoorders in het werk te stellen.

— Men schrijft uit Brünn, in Moravie, dat aldaar tegen het eind der volge maand ongeveer 60,000 man van alle wapenen tot de herfstmanoeuvres vereenigd waren en dat de Keizer en Keizerin van Oostenrijk er den 30sten, onder het gejuich der menigte, zijn aangekomen. Niet vreemd schijnt men van het denkbeeld, dat ook de Russische en Pruissische Monarchen zich van Berlijn derwaarts zullen begeven, om eene zamenkomst met keizer *Frans* te houden, wiens vergevorderde jaren hem niet toelaten tot dat einde naar Koningsbergen te komen, gelijk eerst zou zijn voorgeslagen. Prins *Metternich* en de president van den Bondsdag, graaf *von Münch-Bellinghausen*, zouden zich insgelijks naar Brünn begeven.

— De russische en engelsche eskaders in de Levant schijnen elkander zeer naauwkeurig in het oog te houden. Zoodra de schepen der eersten, onder den admiraal *Lazareff*, zich onlangs aan den ingang van den Bosphorus vertoond hadden, zeilden ook de engelsche derwaarts, keerden wel naar Smyrna terug, toen de Russen niet verder gingen, maar zonden [illegible] Gouvernement van het gebeurde te verwittigen. Men meldt uit Napoli, dat de verandering in het Regentschap zonder de minste verstoring der rust en tot algemeen genoegen was ten uitvoer gebragt, zoodat graaf *Armansperg* naauwelijks eene algemeene verlichting der residentie, ter viering van deze gebeurtenis, die hem geheel in zijnen rang herstelt, had kunnen verhinderen. De afkeer van het volk tegen de afgetreden regentschaps-leden *von Abel* en *von Maurer* en tegen den generaal *von Heideck* was voornamelijk ontstaan uit de minachting, die deze heeren steeds van alles wat nationaal was aan den dag legden. Nadere berigten uit Syrië behelzen bijzonderheden wegens de groote wreedheid door de Egyptenaren bij de invoering der gedwongen rekrutering gepleegd, waardoor zij aanleiding tot den opstand gegeven hadden.

— Den 10 September. Brieven uit Konstantinopel van den 17den Augustus, met eene buitengewone gelegenheid ontvangen, behelzen het volgende:

»De opstand in Syrië is sedert de komst van *Mehemed-ali* onderdrukt, en de hoofdzetel der insurgenten, Naplous, moet in de magt des overwinnaars gevallen zijn. Op aanraden van den overste *Campbell*, den engelschen consul te Alexandria, heeft intusschen *Mehemed* besloten de overwonnenen met zachtheid te behandelen, en met hen eene overeenkomst aante-

staan, die ook de zoon van den Emir der Druzen en *Ibrahim* pacha onderteekend hebben. In deze overeenkomst is bepaald, dat in het vervolg de uitvoer van de ruwe zijde, leder en andere artikelen onvrij wezen, dat slechts een matig regt van het hondert zal geheven, en de conscriptie geheel gestaakt zal worden. Men ziet, hoe sterk de gisting moet geweest zijn, daar *Mehemed* dusdanige inwilligingen gedaan heeft en zijn fiscaal-stelsel opgeeft.

— Volgens brieven uit Weenen, van den 2den September, werd over de aangelegenheden van het Oosten nog onderhandeld, doch meende men, dat die onderhandelingen thans niet meer van veel belang konden zijn. Men wilde weten, dat Frankrijk zich ten aanzien dier aangelegenheden toegevend betoond had, en dat Engeland dit voorbeeld gevolgd was, of zou volgen.

— Den 13 September. Ten aanzien van het viervoudig verdrag gevoegde artikelen verhaalt men hier, dat het fransche kabinet aan de vastelands-mogendheden de verzekering heeft gegeven, dat hetzelve, overeenkomstig de tot nog toe in acht genomene beginselen, vaartuigen van onzijdige natien ongehinderd naar en van Spanje zal laten varen. Daar het zich echter laat aanzien, dat de britsche regering zich zal houden aan haar beginsel, dat de vlag het vaartuig niet dekt, zal die bepaling van Frankrijk de spaansche Carlisten weinig baten.

— De Zwitsersche Landdag heeft den 5den deze zijne zittingen gesloten.

[redacted] hebben [redacted] grieksche gezant te onderhandelen over een traktaat van commercie tusschen de beide volken.

— Nog altijd heerschte de pest in de turksche hoofdstad.

— Z. M. de Koning van Pruissen is uit Konigsbergen, te Berlijn teruggekomen.

Vervolg van het Verslag van den Gouverneur en de Gedeputeerde Staten aan de Staten der provincie Drenthe, in derzelver vergadering van dingsdag den eersten Julij 1834;

Fabrieken en Trafieken. Er bestaan in deze provincie elf Branderijen en zestien Brouwerijen. Van de eerste zijn er vijf en van de laatste drie buiten werking; de overige staan gedurende het grootste gedeelte van het jaar stil.

Te Meppel verdient de hier-brouwerij, uit hoofde van de deugdzaamheid en den goeden smaak van eenige hier soorten, welke aldaar gebrouwen worden, gunstige onderscheiding, en het debiet derzelve neemt sterk toe.

In die stad worden voorts gevonden, behalve eene linnenbleekerij, ecdo kunst- en hier-azijnmakerij, waarin, gedurende het jaar 1833, 900 vaten azijn, en eene zeepsiederij, waarin 118,000 nederlandsche ponden zachte zeep zijn gefabriceerd; terwijl aldaar mede bestaan twee hoeden-makerijen, in welke gedurende gemeld jaar 1600 hoeden zijn vervaardigd.

In gemelde stad is thans concessie verzocht tot de oprigting eener fabriek, onder de benaming van *bottenbranderij*, tot pulverisering van beenderen voor verf-stoffen, en in de gemeente de Wijk is een dergelijk verzoek gedaan, tot oprigting van eenen chichorei-molen.

Onderwijs. Het lager school-wezen heeft, gedurende het verleden jaar, wederom eenige verbeteringen ondergaan. Onder dezelve verdienen als de meest belangrijke te worden opgenoemd de stichting van eene tweede gemeente school te Assen en de verbouwing en vergrooting van school-locialen te Roswinkel en in de Maten, onder de gemeente Eelden, gelijk mede te Havelté en elders; voorts de veranderingen, welke hebben plaats gehad in het personeel der onderwijzers, zoo als de aftreding van bejaarde leer-meesters te Dwingeloo en Smilde; de toevoeging van bekwame voor het vak opgeleide jonge lieden aan eenige onderwijzers, zoo als, behalve ter laatstgenoemde plaatse, te Schoonloo en Paterswolde, en de verwisseling van scholen en onderlinge verplantsing der onderwijzers te Meppel.

Intusschen blijft er, ten aanzien der verbetering van een aantal school-locialen en van de bezoldiging der onderwijzers, nog veel te verlangen overig. Op onderscheidene plaatsen is de toestand dier locialen bekrompen of gebrekkig en de inkomsten van eenige onderwijzers zijn voor een redelijk bestaan niet toereikend.

Bijna overal echter ontbreken de middelen tot die verbeteringen en daar, in de gegevene omstandigheden, de Rijkssubsidiën niet dan spaarzaam kunnen worden verleend, en de Besluiten der gemeenten zelve, ten gevolge der verhoogde zoo landelijke als plaatselijke belastingen, veelal moeijelijk te bewegen zijn, om, door hoofdelijke omslagen of andere buitengewone maatregelen, de daartoe noodige fondsen te vinden, zoo is daarvan het noodzakelijk gevolg, dat vele dier verbeteringen, hoe wenschelijk en dringende ook, voorshands hebben moeten worden verschoven.

Algemeen heeft men intusschen reden van tevredenheid over het gedrag, den goeden wil en ijver der onderwijzers, en met genoegen wordt opgemerkt, dat derzelver onderlinge bijeenkomsten vlijtig worden bezocht en op hunne toenemende vorming en opleiding van zeer gunstigen invloed zijn. Bijzonder is er opgemerkt tot de bijeenkomsten, welke aanmerkelijk verlevendigd bij de onderwijzers van het eerste district, door de invoering van een nieuw reglement voor hunne werkzaamheden.

Het getal leerlingen beliep, volgens den daarvan opgemaakten algemeenen staat, in de maand Januarij dezes jaars in het geheel 10286, waaronder 5462 jongens en 4824 meisjes, te zamen verdeeld over 124 scholen.

[*Het vervolg hierna.*]

Welkomstgroet aan het bataljon DRENTSCHE SCHUTTERIJ, bij deszelfs terugkomst te *Koevorden*, op den zesden September 1834.

Zijt welkom schutters! eed'le schaar!
Zijt welkom op den grond,
Waar eens, bij haardstee en altaar,
Uw wank'lend wiegje stond;
Vereend met Neêrlands legermagt
Heeft ons uw arm beschut,
Aan Neêrlands grenzen hieldt gij wacht
Voor praal-gebouw en hut.

Niet hij alleen is waarlijk held,
Die, waar de moordzucht woedt,
Zijn lauw'ren gaart op 't oorlogsveld,
Bespat met brein en bloed.
Ook hem, die, trouw aan land en vorst,
Geweld en listen tart,
Gewis ook hem klopt in de borst
Het moedigst helden-hart.

Wij reegen op de heidendaagd
[illegible]
[illegible] der vroegste jeugd
[illegible] trouw en deugd
[illegible] geen wapenkreet
[illegible] dan vreê gebiedt.
[illegible] dat ons omringt,
[illegible] geen dood,
[illegible] ons omringen,
Bleeft gij er het getroost.
Al [illegible] een traan
[illegible], grijs of groen.

[illegible] elk wisselend jaargetijde,
[illegible] Landen tot bleef onbedijkt;
De tijd bragt geen olijvengroen,
Maar menig golvend riet.
Doch vadre waakzaamheid verwon,
Tot heil van land en volk;
Zijn groetheid schittert als de zon,
Door nacht- en onweerswolk.

'T is waar, nog heeft geen vrede ons aan,
Maar, vrolijk hopend, zwiert
De burgertrouw de driekleur aan
Met eendragtsbeeld versierd;
Dat beeld heeft onlin steun verbreid,
'T verwekt elken moed,
Europa eert de Majesteit
Van 't edele Nederland.

Door dezen werd het staatsgebouw
En 's Konings troon geschraagd;
In 't eenigheid heeft aan burger-trouw
De tanden stomp gekaagd.
Neen! dezen zal uw geluk, uw moed,
Gij schatters! nooit weerdij;
Gij zijt en blijft, o dapp're stoet!
De proeve der burgerij.

Komt, [illegible] broeders aan,
Lange weg en strijd gespaard;
Sneeft in den arm van 't blij gewin
En ademt gallijheid.
Juicht ouders! gaste! kroost en bruid!
Ge ontvangt uw dierling weer;
Heet Drenthe welkom, door feest-gejuid,
U, schatters! u ter eer.

De feest-vlag wuift, door 't vreugde-vuur
Zijn vonken kwetterend stoeit;
'T is [illegible]! juicht den feestlijk uur
Voldane Drenthe hoeit.
Legt, schatters! legt het krijgstuig neer,
Maar, wijze 's lands eer verguisd,
Met heuvren [illegible] weer
Bevestigd [illegible]

Heden overleed, [illegible] ons eenig zoontje, *Harmen*, [illegible] ouderdom van vier-en-twintig weken.

Coevorden, [illegible] J. SLINGERBERG.
9 September 1824. M. L. VAN DER SCHEER.

Assen, 9 September 1824. Gister middag nacht overleed, na een geduldig lijden van eene lang-durige, in den ouderdom van zes- en-dertig jaren, mijne zeer geliefde echtgenoote, *Albert Hanekamp*, mij nalatende drie kinderen, die ik, met hun verlies te beklagen,

HENDRIK HANEKAMP,
Wed. *Albert Hanekamp*.

Wij, De [illegible] de firma van de Wed. en *H. Hanekamp*, voortgezet worden, [illegible] belofte van [illegible] bediening.

De Administrateur van [illegible] schatkist in de provincie Drenthe verwittigt [illegible], dat ten zijnen kantore, op de gewone wijze, [illegible] uitbetaald worden de tractementen, beloningen, [illegible] enz. over het derde kwartaal 1824, voor de Ambtenaren bij het Provinciaal Gouvernement, de Posterijen, Waterstaat, Regtbank en Vredegeregten, de Hervormde Predikanten, Roomsch Cath. Pastoors, Rectors, Schoolonderwijzers en Onderwijzeresse, Provinciale Commissien, Militie-Commissaris, Ridders der M. W. G., oud-Directeur van Politie te Spa, Cipiers en Opzieners der Jagt; zijnde de kwitantien voor de belanghebbenden buiten de hoofdplaats aan de respective Rijks-ontvangers ter voldoening ingezonden.

De Administrateur voorn.,
[illegible]

[illegible] RIJSUM-SMILDE, gemeente Smilde, waaraan een inkomen van *f* 209-32 verbonden is, echter zonder genot eener vrije woning, ten gevolge het ontslag van den Onderwijzer *Jan Kuipers*, vacant geworden zijnde, zoo zal, ter vervulling daarvan, op den 28sten dezer maand September, in het Logement-huis *de Vereenigde Hoop* alhier, een vergelijkend examen gehouden worden; tot welk examen worden uitgenoodigd Onderwijzers, [illegible] den derden rang bezittende, terwijl zij, welke hiertoe genegen zijn, verzocht worden, zich vóór of uiterlijk op den [illegible] gestelde dachte, de vereischte bewijzen [illegible] aan den heer burgemeester der gemeente [illegible], en hetzelve te gelijk kennis te geven aan den heer Schoolopziener in het tweede district van Drenthe, alhier wonende.

Smilde, den 9 September 1824.

De Burgemeester der Gemeente,
G. W. E. KIJMMELL, Lz.

FRIES COURANT voor NEDERL. EFFECTEN.
Amsterdam, den 12 September.
Werk. Schuld 2½ pct. 51¼ ½ | Amort. Syndikaat 99¼ 99⅝
[illegible] pct. 98 ¼ 98½ | Obl. Oostenr. 100¼ 100⅜
Kas-billetten 2⅝ ½ ¾ | Scheepstimmerm.

Te *Assen*, bij C. VAN GORCUM, *Provinciaalen Drukker*.